

**2007 MALÎ YILI GENEL VE KATMA BÜTÇE
KANUN TASARILARI İLE 2005 MALÎ YILI GENEL
VE KATMA BÜTÇE KESİN HESAP KANUNU
TASARILARININ PLAN VE BÜTÇE
KOMİSYONU GÖRÜŞME
TUTANAKLARI**

BAŞKAN. Sait AÇBA
BAŞKANVEKİLİ: Mehmet Altan KARAPAŞAOĞLU (Bursa)
SÖZCÜ. Sabahattin YILDIZ (Muş)
KATİP. Mehmet SEKMEN (İstanbul)

-----O-----

16.11.2006

İÇİNDEKİLER

- KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
- DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

.....
BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, bürokrasinin değerli temsilcileri; ben sözlerime, Nobel Edebiyat Ödülünü alan Orhan Pamuk'u kutlayarak başlamak istiyorum. Türkiye'nin özlemini duyduğu bir ödülü Orhan Pamuk'la, onun eserleriyle kazanmış olmamız, gerçekten, bize güzel duygular yaşattı. Ödül almasından sonra onun edebiyatçı kimliği hakkında bazı edebiyatçıların değerlendirmeleri oldu. Onları benim değerlendirmem tabii ki söz konusu olmaz. Onun edebiyatını da değerlendirecek durumda değilim. Ancak, bazı kitaplarını okumuş olduğum için, o kitaplarını beğendiğimi de ifade etmeliyim. Özellikle İstanbul'u anlatan "Hatıralar ve Şehir" isimli kitabı. Diğer eserleri roman, bu kitabı daha çok çocukluğunu, gençliğini anlatan bir anı kitabı mahiyetindedir. Ama, bu kitap bana göre Orhan Pamuk'un dilinin, üslubunun zirveye ulaştığı bir kitaptır. Olağanüstü ölçüde güzel bir kitap olarak düşünüyorum. Özellikle o kitaptaki "Hüzün, Melankoli, Tristesse" başlıklı bölümü, bu kavramlar arasındaki farklılığı, İstanbul'daki çocukluk anılarıyla anlattığı o hikâye, o anlatı, bir benzerini Claude Levi-Strauss'un "Hüzünlü Dönenceler" kitabında gördüğümüz o anlatımla kıyasladığımızda, olağanüstü ölçüde ondan farklı, olağanüstü ölçüde ondan daha güzel bir anlatım diye düşünüyorum. Tekrar Orhan Pamuk'u kutluyorum.

Değerli arkadaşlar, Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesini rakamlar üzerinden değerlendirmek istiyorum. Bütçe büyüklüğü nedir, turizm gelirlerinde neredeyiz, bu konuda bir değerlendirme yapmak istiyorum. Bakanlığın 2007 bütçesi büyüklüğü 809 milyon YTL, ödenek teklifi bu kadar. 2006 bütçesiyle kıyasladığımızda, yüzde 13,6 oranında bir artış öngörüyoruz. Ancak yeni Sosyal Güvenlik Yasasının 2007 yılında yürürlüğe girecek olması nedeniyle prim giderlerinde meydana gelecek olağanüstü ölçüdeki yüksek artışı ihmal ettiğimizde, o ilave maliyet artışını ihmal ettiğimizde artış oranı yüzde 10,1'e düşmektedir. 2007'de millî gelir artışı yüzde 12,3 olarak planlanmıştır. Bu artışla

kıyasladığımızda, millî gelir artışından daha düşük oranda daha düşük oranda bir artışla karşı karşıyayız.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI MÜSTEŞARI – Enflasyonun üzerinde...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Hayır... Biliyorsunuz...

O zaman şöyle diyeyim: Bütçe büyüklüğü, biliyorsunuz, gayrî safî millî hâsıla artış oranının üzerinde bir artış söz konusu, faiz dışı harcamalar bütçede yüzde 17,8 oranında artmaktadır, yani, onları enflasyon hedefiyle kıyaslayamayız. Yıl sonu enflasyon hedefi yüzde 5, yüzde 7 de deflatördür biliyorsunuz, üst üste koyduğumuzda yüzde 12,3 eder. Bütün kıyaslamaları onunla yapıyoruz. Dolayısıyla, bütçenin faiz dışı harcamalar artış kalemiyle kıyasladığımızda oradan çok daha düşük bir artış söz konusu, onunla kıyaslamayı da doğru bulmuyorum. Millî gelir artış oranının altında bir artış var Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinde.

Turizm gelirlerine baktığımızda, Sayın Büyükkaya, turizm gelirlerini yıllar itibarıyla verdi, ancak 2006 rakamını vermedi, ben onu da vererek değerlendirmek istiyorum.

Yıllar itibarıyla turizm gelirleri şöyle: 2003 yılı geliri 13,2 milyar dolar; 2004 yılı 15,8 milyar dolar; 2005 18,1 milyar dolar; 2006 yıl sonu hedefi yine 18,1 milyar dolar. Hatta çok küçük bir düşüş var, küsuratı söylemediğim için orana yansıtmıyorum.

2006 için, biz, geçen yıl bütçesi görüşülürken Hükûmet bize hangi hedefi vermişti turizm gelirlerinde? 20,4 milyar dolarlık bir hedef vermişti bize. Oysa, bu hedef şimdi revize edildi. Bu hedef şimdi 18,1 milyar dolar. 2007'de ne hedefleniyor turizm geliri olarak? 19,8 milyar dolar. 2006 yılının dokuz aylık turizm geliri nedir diye baktığımızda, dokuz ayda 13,7 milyar dolar görüyoruz. Önceki yılların dokuz aylık turizm gelirleri de önümde. 2003 yılı 10,4 milyar dolar; 2004 yılı 12,6 milyar dolar; 2005 yılı 14,5 milyar dolar; 2006 yılı 13, 7 milyar dolar. Yıl sonu olarak ne öngörülmüştü? 2006 yılı sonu için revize hedef 18, 1 milyar dolar. Geçen yıllar gerçekleştirmelerini dikkate aldığımızda aslında 18,1'i bile iyimser bir tahmin olarak nitelendirmek mümkün. Ancak, umarız, tutar, umarız, ülke olarak bu rakamı da geçeriz. Ancak, iyimser bir tahmin olduğunu söylemeliyiz. 2006'da turizm geliri 2005'e göre artmamıştır, sabit kalmıştır, artış yok. Bu, çok önemli bir durum, bunun üzerinde durmalıyız, bunun nedenleri nedir, bunu nasıl aşabiliriz; bu, gerçekten üzerinde durulması gereken çok önemli bir konudur.

Peki, Kültür ve Turizm Bakanlığı 2007-2009 yıllarında hangi rakamları hedeflemiş diye baktığımızda, Bakanlık bütçe kitabına bakıyorum, 53 üncü sayfada, 2007 yılında 23 milyar dolar gelir hedefleniyor, 2008 yılında 25 milyar dolar, 2009 yılında 27 milyar dolar. Şimdi, bu rakamları, biz, geçmiş yıl gerçekleştirmeleriyle kıyasladığımızda rakamların bir hayli iddialı olduğu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca, 2007 rakamında da bir tutarsızlık söz konusu.

Peki, bu hedeflere nasıl ulaşacağız? 2007-2009 yılları arasında 27 milyar dolarlık bir hedefe nasıl ulaşacağız? Aslında bunun araçlarını bütçede vermemiz gerekir, ben onu göremedim, bilemiyorum, eğer varsa, yoksa da Sayın Bakan anlatırsa mutlu olurum. Hangi müesseselere, hangi araçları sisteme koyarak, hangi kaynak aktarım mekanizmalarını kullanmak suretiyle bu hedeflere ulaşacağız? 2006'da turizm gelirimiz sabit kaldığı halde, gelecek üç yılda bu artışları nasıl gerçekleştireceğiz? Bunu bütçede göremiyorum.

Turizm önemli eksikliklerinden birisi tanıtımdır. Hep yıllardır konuşuruz. Bu amaçla Kültür ve Turizm Bakanlığında Tanıtma Genel Müdürlüğü var. Onun bütçesine baktım, acaba tanıtımda olağanüstü bir performans mı göstereceğiz diye o bütçede bazı izler bulmaya çalıştım. Ancak, o da bana gerekli ipuçlarını vermedi. Şu bütçe kitabının 115'inci sayfasına bakıldığında, Tanıtma Genel Müdürlüğüne 2005 yılında ayrılan ödenek tutarının 130 milyon YTL olduğunu görüyoruz. Ancak, 2005

yılında ayrılan 130 milyon YTL'nin Tanıtma Genel Müdürlüğü ancak yüzde 65'ini kullanmış; 83,9 milyon YTL. 2006 yılında ayrılan ödenek 123 milyon YTL. Ağustos sonu itibarıyla, bu ödeneğin sadece yüzde 20'si kullanılabilmiş; 27,1 milyon YTL. Yani, Tanıtma Genel Müdürlüğü kendisine ayrılan ödenekleri kullanmıyor. Bu ödenekler fazla mıdır? Türkiye'nin tanıtıma mı ihtiyacı yok? Tanıtıma ihtiyacı yoksa, bu ödenekleri kullanmayacaksa, neden bu Genel Müdürlüğün bütçesine bu ödenekleri koyuyoruz? Kullanılmayacaksa, bu ödeneği buradan keselim, ihtiyacı olan bir başka kurumlar veya belki Bakanlığın başka birimlerinin ihtiyacı vardır, bunları oralarda kullanalım. Kullanılmayacak ödeneği bütçelerde tutmanın anlamı yok. Ama, asıl üzerinde...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ATILLA KOÇ (Aydın) – Mahsup olmadığı için...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Ama, 2005 rakamı da öyle Sayın Bakanım. Yani, 2005 rakamını özellikle örnek verdim.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ATILLA KOÇ (Aydın) - :Bu sene kullandık.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Öyle mi? Belki buraya yansımada.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ATILLA KOÇ (Aydın) – Oraya yansımada.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Ben kullanmanızı arzu ederim tabii ki. Hele gelecek üç yılın hedeflerine baktığımızda bunun kullanılması gerekir.

Turizmle ilgili olarak geçen yılki bütçede ...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Hamzaçebi, toparlar mısınız.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

... öneride bulunmuştum. Esasen, Bakanlığın buna olumlu baktığını biliyorum. Katma değer vergisi indirimi. Zor bir konudur değerli arkadaşlar. İndirim istemek kolaydır, ama, öbür tarafta da gelir bütçesinin dengelerini, hedeflerini gözetmek gerekir. Bu çok doğrudur, buna katılıyorum. Ancak, Türkiye, madem ki, Avrupa Birliğinin birçok ülkesiyle turizmde rekabet edecektir, rekabet ettiği ülkelerle aynı Katma değer vergisi oranını uygulamak zorundadır. Yani, onlar indirimli Katma değer vergisi oranını uyguluyorsa, Türkiye de uygulamalıdır bunu.

Geçen yıl, önerim şöyleydi: 2006 yılı için Bakanlık istemesin, 2007 yılı için istesin ve bir yıl önceden, bu indirim oranını Bakanlar Kurulu ilan ederse, 2007 bütçesi ona göre gelir önümüze. Çünkü, başlayacak mali yılın hemen öncesinde indirim talep etmek bütçe dengeleri kurulmuş olan bir bütçe için oldukça zordur, taraftar bulmaz, kabul görmez. 2007 kaçmış gözüküyor Sayın Bakanım. 2007 kaçmadıysa, tabii ki, bunu 2007'de yine denemek, talep etmek, bunu gerçekleştirmekte yarar var. Ama, eğer 2007 yılının bu açıdan kaçırılmış bir fırsat olduğu düşünülüyorsa, kaçırılmış bir yıl olduğu düşünülüyorsa, aynı öneriyi size 2008 için yapacağım. Buna Bakanlar Kurulu oturup şimdi karar verir, bu kararın yürürlük tarihi olarak 1.1.2008 tarihi öngörülür. Dolayısıyla, 2008 yılı bütçesi yapılırken, Maliye Bakanlığı da gelir hedeflerini ona göre belirler, bütçesini ona göre yapar, başka bir önlem alma ihtiyacı duyarsa, ona göre yapar. Bu indirimle birlikte, Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı'ndaki Konaklama vergisinin birlikte değerlendirilmesi gerekir tabii. Konaklama vergisi bu haliyle yasalaşırsa, belki yerel yönetimlerimiz için bir kaynak sağlayacaktır, buna katılıyorum, yerel yönetimlerin kaynak ihtiyacı da ortada, ama yüzde 18 gibi rekabet ettiği ülkelere kıyasla çok yüksek bir KDV oranını sektörde taşıyan Türkiye için bu olumsuz bir rekabet unsuru olacaktır. Dolayısıyla, bu indirimle birlikte Konaklama vergisinin prensip kararı da verilmiş olur, ama, bu indirim yapılmadığı sürece Konaklama vergisinin getiriliyor olmasını, getirilmesinin düşünülmesini doğru bulmuyorum.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, özel tiyatrolara ilişkin bir düşüncemi de ifade edeceğim. Geçen yıl bütçesinde yine ifade etmiştim, özel tiyatrolar desteklenmeli demiştim. Sayın Bakandan farklı bir yanıt almadım o bütçe görüşmesinde. Ancak, geldiğimiz noktada özel tiyatrolara yardımın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, lütfen...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Toparlıyorum.

... özel tiyatrolara yardımın kesildiğini görüyoruz. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'na bağlanan bu kesilme olayı şöyle: 5018 Sayılı Kanun'da bu yardımı yasaklayan, bu yardımın kesilmesini önleyen bir açık hüküm yok, yani, böyle bir şey yok. Ancak, o Yasa'nın temel hükmü yasalara dayanmayan hiçbir harcama yapılamazdır. Bu hüküm, esasen eskiden de vardı. Yani, eskiden yasalara dayanmayan bir harcamanın devlet bütçesinden yapılması mümkün müdür; hayır. Konuya ilişkin Bakanlığınız yönetmeliği, sonuçta mutlaka bir yasaya dayanan yönetmeliktir. Ben, o konuda, Maliye Bakanlığı yorumunu çok dar bir yorum olarak görüyorum. Ama, mutlaka bir yasal düzenlemeyle bu aşılabilecek ise de bu yasal düzenlemeyi bir an önce yapmakta yarar var Sayın Bakanım.

Örnek vermiştim. Ben bürokrasideyken, bir amatör tiyatro kurmuştum, onun bir süre başkanlığını yürütmüştüm, sizin Bakanlığınıza gelip sizden, Bakanlığınızdan yardım almıştım. Sizin o yardımınızla da o tiyatromuz, Maliye Tiyatrosu Türkiye'yi Uluslararası Amatör Tiyatrolar Festivalinde temsil etmişti. Bu, bir basit örnek değerli arkadaşlar. Amatör olsun profesyonel olsun, ayırım yapmaksızın bütün bu tiyatroları desteklemek gerekir diye düşünüyorum. Bence, bu yasama dönemini bile, daha doğrusu bu yıl sonunu bile beklemeden, bu bütçe sürecinin arkasından bir iki maddelik bir tasarı veya teklif... zaten arkadaşlarımız, bu konuda kanun teklifleri verdiler, arzu ediyorsa Hükümet de bir tasarı getirir, bunu birleştirip hemen bir ara gündemle yasalaştırabiliriz diye düşünüyorum.

Sözlerimi burada bitirirken, Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi'ye teşekkür ediyorum.